

PENSUM NOLI322 H18, Skram og Hjorth (med forbehold om mindre endringer!)

Det vil bli bestilt inn et begrenset antall av Skrams og Hjorths romaner, og studenter kan kjøpe dem på Akademika(studentsenteret). Skrams og Hjorths tekster er stort sett lett tilgjengelig online eller på ulike bibliotek.

*Sekundærtekstene vil enten være tilgjengelig online på biblioteket eller de kan kjøpes via litteraturkiosken (merket med *).*

Pensum:

Amalie Skram: *Constance Ring. Roman.* Kristiania: Huseby & co. 1885. 519 s. (= 103s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2013082608001

Amalie Skram: *Agnete. Drama i tre akter.* København: Schubothe 1893. 177 s. (= 35 s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009042110001

Amalie Skram: *Sommer. Smaa fortællinger.* København: Gyldendal 1899. 165 s. (= 33 s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009042312002

Amalie Skram: *Professor Hieronimus.* København: Gyldendal 1895. 307 s. (= 51 s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2014011408001

Amalie Skram: *Avkom.* København: Gyldendal 1898. 573 s. (115s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009051310002

Amalie Skram: *Fru Inés. I Kjærlighed i nord og syd. Noveller.* København: Schubothe 1891. 164 s. (33s.) https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009042712001

Amalie Skram: *Julehelg. Fortælling.* København: Gyldendal 1900. 287 s. (= 57s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2011072220005

Vigdis Hjorth: *Fransk åpning. Roman.* Oslo: Cappelen 1992. 157 s. (= 31s.)

Vigdis Hjorth: *Om bare. Roman.* Oslo: Cappelen 2001. 319 s. (= 64 s.)

Vigdis Hjorth: *Hva er det med mor?* Roman. Oslo: Cappelen 2000. 133 s. (26 s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009021900088

Vigdis Hjorth: *Arv og miljø.* Oslo: Cappelen 2016. 342s. (68s.)

Vigdis Hjorth: *Snakk til meg. Roman.* Oslo: Cappelen 2010. 266 s. (51s.)

Vigdis Hjorth: *Hjulsjift. Roman.* Oslo: Cappelen 2007. 205 s. (41 s.)

Vigdis Hjorth: *Tredje person entall.* Oslo: Cappelen 2008. 425 s. (85 s.)

Teori og sekundærlitteratur:

Irene Engelstad: Skam, seksualitet og selvfølelse. En sammenlikning av Amalie Skram og Vigdis Hjorth. *Nytt Norsk Tidsskrift* 2/2005. pp. 154-163. (= 9 s.)

Marte Engdal Halse: «En saa kjønslig Bog kjender vi hidtil ikke i vor Literatur». Om resepsjonen av Amalie Skrams Constance Ring. *Edda* 4, 1993. (ca 15 s) *

Sigmund Freud: Some Neurotic Mechanisms in Jealousy, Paranoia and Homosexuality. Fra James Strachey (red.): *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*. Bind 18. The Hogarth Press 1971. (ca 10 s.)

Per Buvik: *Sjalusi uten grenser. Litterære dybdeboringer fra Evripides til Vigdis Hjorth*. (kapitlet om Hjorth) Oslo: Pax 2016. (ca 20 s) *

Patrice DiQuinzio: *The Impossibility of Motherhood. Feminism, Individualism, and the Problem of Mothering*. (Kapittel 1). New York og London: Routledge 1999. S. 1-29. (29 s.) *

Christine Hamm: Hva er det med mor? Det ubehagelige moderskapet i norsk samtidslitteratur. I Anne Birgitte Rønning og Geir Uvsløkk (red.): *Kjønnsforhandlinger. Studier i kunst, film og litteratur*. Oslo: Pax 2013. s. 51-68. (17 s.)*

Frode Helmich Pedersen: Virkelighetslitteraturen og den norske debatten om den. *Norsk litterær årbok*. Oslo: Samlaget 2017. (28 s) *

Borghild Krane: *Amalie Skrams diktning. Tema og variasjoner*. (kapitlet om sinnssykehusromanene, s. 177-190). - Oslo: Gyldendal 1961. (22 s.)

Unni Langås: *Traumets betydning i norsk samtidslitteratur*. (Kapittel 1). Bergen: Fagbokforlaget 2016. (15 s.) *

Judith Butler: Performative Acts and Gender Constitution. I Sue-Ellen Case: *Performing feminisms*. Johns Hopkins University Press 1990. (12 s.) *

Stanley Cavell: The Avoidance of Love. A Reading of King Lear. *Must we mean what we say? A book of essays*. Cambridge University Press 1995. S. 267-353. (86 s) *

Willy Dahl: En romansyklus om språk – blant annet. I Elisabeth Aasen (red.): *Amalie. «Silkestrilen sin datter»*. Oslo: Pax 1996. s. 69-83. (14 s)*

Pierre Bourdieu: “Innledning “ til *Distinksjonen* (1979). I Kjersti Bale: *Estetisk teori. En antologi*. Oslo: Universitetsforlaget 2008. s. 378-396 (20 s.) *

Jørgen Lorentzen: Amor aequabilis, sex og intimitet i Vigdis Hjorths *Hjulskeft*. *Edda* 1, 2012. (10 s.)

Atle Møen: Webers klasse, stand og parti i ein universalhistorisk samanheng. *Sosiologisk tidsskrift* 1/2008, s. 3-29. (26 s.)

Stanley Cavell: Criteria and Judgment. I *The Claim of Reason*. Oxford University Press (1979) 1982. S. 3-37. (34 s.) *

Claire Lindsay: *Beyond Imperial Eyes*. I Justin D. Edwards og Rune Graulund: *Postcolonial Travel Writing. Critical Explorations*. Palgrave Macmillan 2011. (19 s.) *

Anka Ryall: *Odyssevs i skjørt. Kvinnens erobring av reiselitteraturen*. Prolog. Oslo: Pax 2004. s. 12-77. (65 s.) *

NB: Pensumet er litt for lang dersom studentene legger opp alle tekstene (ca 1350 sider i alt). Studentene bør derfor velge bort litteraturen knyttet til to av de planlagte 9 undervisningsøktene (jf. «Kursplan»). Studentene kan selv velge hvilke to blokker de ikke ønsker å legge opp.

Anbefalt lesning:

Liv Køltzow: *Den unge Amalie Skram. Et portrett fra det nittende århundre*. Oslo: Gyldendal 1992.

Janet Garton: *Amalie. Et forfatterliv*. Oslo: Gyldendal 2011.

Irene Engelstad: *Sammenbrudd og gjennombrudd. Amalie Skrams romaner om ekteskap og sinnsyke*. Oslo: Pax 1984.

Borghild Krane: *Amalie Skram diktning. Tema og variasjoner*. Oslo: Gyldendal 1961.

Christine Hamm: *Medlidenhet og melodrama. Amalie Skrams romaner om ekteskap*. Oslo: Unipub 2006.

Arild Linneberg (red.): *Som om ingenting. Bare om Vigdis Hjorth*. Oslo: Cappelen 2009.

For lektorstudenter – NOLISP304-L

De siste ti årene har Vigdis Hjorth befestet sin posisjon som helt sentral norsk forfatter. Etter utgivelsen av *Arv og miljø* i 2016 har salgstallene steget til å bli skyhøye. Imidlertid har hun ikke alltid vært anerkjent som forfatter av god kunst. Endringen i vurderingen av tekstene hennes kan sammenlignes med Amalie Skrams reise til å bli klassiker, noe som skal bli kritisk belyst i seminaret.

Men også tematisk ligner forfatterskapene på hverandre: Begge forfattere omhandler emner som har vært, og er, provoserende. Både Skram og Hjorth skriver om kvinners seksualitet, sjalusi, moderskap, klassereise, smak og skam, og de er opptatt av forholdet mellom rollespill og autenticitet. Hvor er likhetene og forskjellene i den litterære behandlingen av disse emnene? Får vi en annen forståelse av Hjorth som forfatter når vi sammenligner henne med Skram? Kan vi få en bedre forståelse av Skrams aktualitet når vi leser henne opp mot Hjorth?

Studenter som tar dette kurset vil bli introdusert til begge forfatterskapene, deres resepsjon og relevant teori knyttet til emnene som er omtalt ovenfor. Eksamen består i å skrive en veiledet semesteroppgave samt en muntlig prøve i pensum.

Det vil også bli gitt et tilbud om å utvikle semesterarbeidene til forskningsartikler i etterkant av seminaret, og eventuelt samle dem til egen antologi. Lørdag 1. desember vil det bli arrangert et forsknings- og formidlingsseminar om Skram og Hjorth på Bergen offentlig bibliotek der gjesteforeleser professor emeritus Irene Engelstad vil introdusere til forfatterskapene. Studentene bør delta der for å forberede seg til muntlig eksamen. De vil også bli oppfordret til å presentere funnene fra semesteroppgavene i form av korte innlegg. Å bidra på den måten til forskningsseminaret vil selvsagt være helt frivillig, men svært velkommen!

Sted: TBA, Tid: Onsdager kl. 1215-1500, i ukene 34-37 og 44-47. **NB: Studenter som tar kurset med koden NOLISP 304-L, må følge undervisningen i ukene 34-37, og uke 47. De er hjertelig velkommen til å være med på resten av kurset også, om de ønsker det.**

PENSUM NOLISP304-L Amalie Skram og Vigdis Hjorth. Komparative blikk H18 (med forbehold om mindre endringer!)

Det vil bli bestilt inn et begrenset antall av Skrams og Hjorths romaner, og studenter kan kjøpe dem på Akademika(studentsenteret). Skrams og Hjorths tekster er stort sett lett tilgjengelig online eller på ulike bibliotek.

*Sekundærtekstene vil enten være tilgjengelig online på biblioteket eller de kan kjøpes via litteraturkiosken (merket med *).*

Pensum:

Amalie Skram: *Constance Ring. Roman*. Kristiania: Huseby & co. 1885. 519 s. (= 103s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2013082608001

Amalie Skram: *Sommer. Smaa fortællinger*. København: Gyldendal 1899. 165 s. (= 33 s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009042312002

Amalie Skram: *Avkom*. København: Gyldendal 1898. 573 s. (115s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009051310002

Amalie Skram: Fru Inés. I *Kjærlighed i nord og syd. Noveller*. København: Schubothe 1891. 164 s. (33s.) https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009042712001

Vigdis Hjorth: *Fransk åpning. Roman*. Oslo: Cappelen 1992. 157 s. (= 31s.)

Vigdis Hjorth: *Om bare. Roman*. Oslo: Cappelen 2001. 319 s. (= 64 s.)

Vigdis Hjorth: *Hva er det med mor?* Roman. Oslo: Cappelen 2000. 133 s. (26 s.)
https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2009021900088

Vigdis Hjorth: *Snakk til meg*. Roman. Oslo: Cappelen 2010. 266 s. (51s.)

Teori og sekundærlitteratur:

Irene Engelstad: Skam, seksualitet og selvfølelse. En sammenlikning av Amalie Skram og Vigdis Hjorth. *Nytt Norsk Tidsskrift* 2/2005. pp. 154-163. (= 9 s.)

Marte Engdal Halse: «En saa kjønslig Bog kjender vi hidtil ikke i vor Literatur». Om resepsjonen av Amalie Skrams *Constance Ring*. *Edda* 4, 1993. (ca 15 s) *

Sigmund Freud: Some Neurotic Mechanisms in Jealousy, Paranoia and Homosexuality. Fra James Strachey (red.): *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*. Bind 18. The Hogarth Press 1971. (ca 10 s.)

Per Buvik: *Sjalusi uten grenser. Litterære dybdeboringer fra Evripides til Vigdis Hjorth*. (kapitlet om Hjorth) Oslo: Pax 2016. (ca 20 s) *

Patrice DiQuinzio: *The Impossibility of Motherhood. Feminism, Individualism, and the Problem of Mothering*. (Kapittel 1). New York og London: Routledge 1999. S. 1-29. (29 s.) *

Christine Hamm: Hva er det med mor? Det ubehagelige moderskapet i norsk samtidslitteratur. I Anne Birgitte Rønning og Geir Uvsløkk (red.): *Kjønnsforhandlinger. Studier i kunst, film og litteratur*. Oslo: Pax 2013. s. 51-68. (17 s.)*

Claire Lindsay: *Beyond Imperial Eyes*. I Justin D. Edwards og Rune Graulund: *Postcolonial Travel Writing. Critical Explorations*. Palgrave Macmillan 2011. (19 s.) *

Anka Ryall: *Odyssevs i skjørt. Kvinners erobring av reiselitteraturen*. Prolog. Oslo: Pax 2004. s. 12-77. (65 s.) *

Anbefalt lesning:

Liv Køltzow: *Den unge Amalie Skram. Et portrett fra det nittende århundre*. Oslo: Gyldendal 1992.

Janet Garton: *Amalie. Et forfatterliv*. Oslo: Gyldendal 2011.

Irene Engelstad: *Sammenbrudd og gjennombrudd. Amalie Skrams romaner om ekteskap og sinnsyke*. Oslo: Pax 1984.

Borghild Krane: *Amalie Skram diktning. Tema og variasjoner*. Oslo: Gyldendal 1961.

Christine Hamm: *Medlidenhet og melodrama. Amalie Skrams romaner om ekteskap*. Oslo: Unipub 2006.

Arild Linneberg (red.): *Som om ingenting. Bare om Vigdis Hjorth*. Oslo: Cappelen 2009.